

Posudek školitele

Filip Pinker, 2015, *Thisong Decän*. Bakalářská práce, ÚJCA, FF UK, 57 str.

Filip Pinker si pro svou bakalářskou práci zvolil velmi zajímavé, ale i náročné téma. Je jím osoba a doba vlády významného tibetského císaře Thisong Decäna (Khri srong lde btsan) žijícího v 8. století. Téma jsme spolu konzultovali, především literaturu. Bohužel však Filip Pinker dopisoval práci v časové tísní a kromě jedné strany jsem neměl možnost práci před odevzdáním vidět. Mnohé technické lupy, které práci zbytečně kazí, tak padají na hlavu autora. Jsou to často záležitosti, na které má běžně školitel upozornit. V tomto případě jsem však nedostal šanci.

Práce je logicky členěna a klade si za cíl mapovat události spadající do období vlády tohoto císaře. Po úvodu (1) je rozdělena do částí zabývajících se (2) narozením budoucího císaře a otázkou identity jeho rodičů, (3) otázkou událostí odehrávajících se před jeho nastoupením vlády, (4) územní expanzí Tibetu v době jeho vládnutí, (5) okolnostmi vyhlášení buddhismu státním náboženstvím a nakonec (6) i okolnostmi jeho úmrtí.

Při náhledu do seznamu použité literatury vyplývá, že Filip Pinker čerpal z několika vynikajících prací dotýkajících se přímo daného tématu (kniha a studie Christophera Beckwita, kritický překlad kroniky Bažä od Pasanga Wandua a Hildegard Diembergrové, Dotsonova studie a překlad *Tibetských letopisů*, Richardsnova edice a překlady raných tibetských napsů). Mnohá literatura je však spíše populárního charakteru. Typicky, pasáže bakalářské práce, které se opírají o kritickou odbornou literaturu, lze považovat za poměrně zdařilé. Pasáže čerpající z populárnějších textů pak méně. Toto je vcelku pochopitelné, práce využívá texty, které jsou k dispozici. V některých případech však autor vzdal náročnou práci na základě komplikovanějších, ale věrohodnějších zdrojů, a spokojil se s populárnějším výkladem. Celkově tak práce působí nevyváženým dojmem. Objevují se v ní velmi dobře zpracované kapitoly, které jsou poněkud v kontrastu s méně zdařilými.

Příkladem vynikající části je téměř celá čtvrtá kapitola (str. 13-26), ve které se pokouší za přispění kvalitních pramenů rekonstruovat události spojené s expanzí tibetského impéria. Byť podkapitola na závěr této části je poněkud rozpačitá (4.9, str. 26). Sestává z osmi řádků vyplněných citátem.

Čtvrtá kapitola jako celek kontrastuje poněkud s velkou částí páté kapitoly. Při pojednání o Padmasambhavovi, Šántarakšitovi, atp., se Filip Pinker odkazuje na populárnější práce dostupné v češtině. Přestože existují odborné studie sledující proměny vnímání Padmasambhavy v Tibetu, odborné práce týkající se debaty v Samjā, atp., nenajdou zde své místo. Autor měl k dispozici i překlad rané kroniky Bažä, kterou mohl v tomto případě konfrontovat s podáním Kolmašova čtivého, leč někdy zavádějícího překladů *Zdradla králů*. Namísto toho je většina této části vyplněná dlouhými citacemi Kolmašova českého překladu, které navíc mnoho neříkají. Vrcholem je pak citace z mizerného českého překladu populární práce Andrease Gruschkeho, která popisuje zobrazování Padmasambhavy mj. i takto (str. 36): „...třímá okřídlenou kalotu...“ „Okřídlenou kalotou“ (sic!) se míní *kapála*, tj. nádoba z vrchlíku lidské lebky. Existuje mnoho daleko zasvěcenějších pojednání o ikonografii, tato část svědčí o autorově nekritickém vypisování čehokoliv, co se objevilo v jeho blízkosti. Je patrně také znakem spěchu a časové tísně.

Autora lze pochválit za správnost přepisů čínštiny a tibetštiny. Čeština Filipa Pinkera je v některých pasážích dobrá, příležitostně se však objeví anglicismy (str. 18: ...byla založena pouhé dva roky nazpátek..., česky: byla založena před pouhými dvěma roky) či výrazy

z hovorové češtiny (např. „prý“, str. 50, str. 21: „...bylo k dostání prý téměř cokoliv...“). Doporučoval bych omezit užívání první osoby. V akademických textech by mělo jít o objektivní pojednání na základě faktů. Když autor mluví o sobě, mělo by se tak dít ve výjimečných případech, ve kterých dává najevo svůj subjektivní názor, který nelze verifikovat.

Autor cituje poměrně vhodně, vkládá citace přímo do textu, jak je to v tibetanistické literatuře běžné. V celém textu však chybně vkládá citace do závorek následujících po ukončené větě za tečkou. Citace však mají být součástí věty, tento způsob je nevídaný (příklad:nebo její strýc. (Kapstein 2011, str. 81) Verzí, kterou..., správně má být: ...nebo její strýc (Kapstein 2011, str. 81). Verzí, kterou...). V celé práci není jediná poznámka pod čarou. Autor však poznámky vkládá přímo do textu, dokonce i dvakrát do jediné věty (např. str. 13). Tyto poznámky by měly být pod čarou. Na některých místech se kupí kulaté závorky a vytváří nakonec i neuvěřitelné trojitě závorky (např. str. 19). Pokud je závorka uvnitř závorky, měla by být odlišena – autor by měl například použít lomenou závorku. Ale téměř všem těmto případům se dalo vyhnout.

Vím, že tyto technické neobratnosti mohly být snadno odstraněny, kdybych měl coby školitel tuto práci k dispozici před odevzdáním. Takto zbytečně práci hyzdí.

Závěrem mohu konstatovat, že práce přes veškeré výhrady splňuje kritéria kladená na bakalářskou práci. Ve svém hodnocení jsem rozpolcený. Některé části práce jsou výborné (většina kapitoly 4), jiné však nesvědčí o systematické kritické práci (kapitola 5). Navrhuji hodnocení mezi *dobře* a *velmi dobře*.

V Praze 25. 8. 2015

doc. Daniel Berounek, Ph.D
ÚJCA, FF UK